

Sygn. akt I C 511/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 lipca 2013 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR del. Ewa Rudkowska – Ząbczyk

Protokolant: Marcin Guzik

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 lipca 2013 r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa **S. D. (1)**

przeciwko **Skarbowi Państwa -(...)W.**

o **zapłatę**

I. oddała powództwo;

II. zasądza od powoda S. D. (1) na rzecz strony pozwanej Skarbu Państwa - (...) kwotę 7 200,00 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

UZASADNIENIE

Powód S. D. (1) w pozwie wniesionym przeciwko Skarbowi Państwa – (...) we W. domagał się zasądzenia kwoty 2 200 000,00 zł.

W uzasadnieniu powyższego żądania powód podniósł, że zarządzeniem z dnia 30 grudnia 2010 r. wydanym w sprawie o sygnaturze akt I C 1439/10 Przewodniczący (...) Wydziału (...) we W. przekazał pozew powoda przeciwko Skarbowi Państwa – Ministrowi (...) o odszkodowanie do Wydziału (...) we W.. Zarządzenie było niezgodne z prawem i otwierało drogę do odszkodowania, co powód wywodził z pisma Prokuratury Generalnej z dnia 13 września 2012 r. Powód podniósł także, że przegrał swoją sprawę o przyznanie mu odszkodowania w wysokości 2 200 000,00 zł w wyniku niezgodnego z prawem przekazania tej sprawy z Wydziału (...) do Wydziału (...), a tym samym poniósł szkodę w wysokości 2 200 000,00 zł.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana Skarb Państwa – (...) we W. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na rzecz strony pozwanej kosztów postępowania, a na rzecz Skarbu Państwa – (...) kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

W uzasadnieniu powyższego stanowiska strona pozwana wskazała, że podstawą prawną zaskarżonego zarządzenia był przepis art. 552 k.p.k., a zatem nie można uznać, że jego wydanie nastąpiło bez podstawy prawnej. Poza tym, zgodnie z art. 35 § 1 k.p.c. sąd karny bada z urzędu swą właściwość, a w razie stwierdzenia swej niewłaściwości przekazuje sprawę właściwemu sądowi lub innemu organowi. Przepis ten dotyczy każdego rodzaju właściwości, w tym także funkcjonalnej, a także wszelkich możliwych trybów postępowania przed sądem karnym. Strona pozwana podniosła, że (...) we W. Wydział (...) rozpoznał sprawę co do istoty i nie przekazał jej z powrotem do Wydziału (...). Również instancja odwoławcza nie doszukała się w tym przedmiocie żadnych nieprawidłowości. Strona pozwana zarzuciła, że powód nie wykazał spełnienia przesłanek odpowiedzialności Skarbu Państwa, w szczególności nie określił na czym miałyby

polegać doznana przez niego szkoda, ani nie uzasadnił w żaden sposób jej wysokości. Nie wykazał także związku przyczynowego między działaniem strony pozwanej, a rzekomo doznaną szkodą.

Sąd ustalił w sprawie następujący stan faktyczny:

Wnioskiem z dnia 8 grudnia 2010 r. powód wniósł o zasądzenie na jego rzecz kwoty 2 200 000,00 zł tytułem odszkodowania i zadośćuczynienia za bezprawne pozbawienie wolności w okresie od 13 lutego 1991 r. do 14 lutego 1992 r.

(fakt bezsporny)

Zarządzeniem z dnia 30 grudnia 2010 r. w sprawie o sygnaturze akt I C 1439/10 Przewodniczący w Wydziale (...) we W. przekazał sprawę do rozpoznania Wydziałowi (...) we W..

(dowód: zarządzenie z dnia 30 grudnia 2010 r., k. 2)

Po rozpoznaniu wniosku powoda (...) we W. Wydział (...) wydał wyrok, którym oddalił wniosek powoda na podstawie art. 552 § 1 k.p.k. oraz kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa. Wyrok ten został utrzymany w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego we W. z dnia 19 października 2011 r.

(dowód: wyrok (...) we W. z dnia 28 marca 2011 r., sygnatura akt III Ko 2/11, k. 53; wyrok Sądu Apelacyjnego we W. z dnia 19 października 2011 r., sygnatura akt II AKa 306/11, k. 54)

Zarządzeniem z dnia 29 lutego 2012 r. Zastępca Przewodniczącego Wydziału Sądu Apelacyjnego we W. odmówił przyjęcia kasacji osobistej powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego we W. z dnia 19 października 2011 r. Zarządzenie to zostało utrzymane w mocy postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 19 kwietnia 2012 r.

(dowód: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 kwietnia 2012 r., sygnatura akt V KZ 15/12)

Wnioski powoda do Prokuratora Generalnego z dnia 5 maja 2012 r. i 8 października 2012 r. o wniesienie w jego imieniu kasacji nie zostały uwzględnione.

(dowód: wniosek powoda z dnia 5 maja 2012 r., k. 56; pismo Prokuratora Generalnego z dnia 13 września 2012 r., k. 57; wniosek powoda z dnia 8 października 2012 r., k. 58; pismo Prokuratora Generalnego z dnia 16 listopada 2012 r., k. 59)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Z poczynionych przez Sąd ustaleń faktycznych wynika, że świadczenie strony pozwanej, którego spełnienia powód dochodzi w niniejszym postępowaniu, stanowi żądanie zapłaty odszkodowania za szkodę wyrządzoną mu przez wydanie zarządzenia z dnia 30 grudnia 2010 r. w sprawie prowadzonej przez (...) we W. pod sygnaturą I C 439/10. Zgodnie z art. 417 § 1 k.c. za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że podstawy prawnej roszczenia dochodzonego przez powoda nie można upatrywać w przepisie art. 417¹ § 2 zd. 1 k.c., zgodnie z którym jeżeli szkoda została wyrządzona przez wydanie prawomocnego orzeczenia lub ostatecznej decyzji, jej naprawienia można żądać po stwierdzeniu we właściwym postępowaniu ich niezgodności z prawem, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej. Zdaniem Sądu zarządzenie przewodniczącego nie stanowi orzeczenia w rozumieniu Kodeksu postępowania cywilnego (dział IV „Orzeczenia”

tytułu VI „Postępowanie” k.p.c.), a zatem jego wydanie nie może stanowić osobnej podstawy odpowiedzialności Skarbu Państwa, o której mowa w powołanym przepisie.

W niniejszej sprawie powód domagał się od Skarbu Państwa odszkodowania za szkodę, która miała zostać mu wyrządzona na skutek wydania zarządzenia Przewodniczącego w Wydziale (...) we W.z dnia 30 grudnia 2010 r. w sprawie o sygnaturze akt I C 1439/10. Powyższe zarządzenie dotyczyło przekazania sprawy powoda o odszkodowanie za niesłuszne skazanie do rozpoznania Wydziałowi (...) we W.. Zdaniem Sądu powyższemu działaniu nie sposób przypisać cechy bezprawności albowiem wydane zostało zgodnie z obowiązującymi przepisami Kodeksu postępowania karnego. Zgodnie z art. 552 k.p.k. oskarżonemu, który w wyniku wznowienia postępowania lub kasacji został uniewinniony lub skazany na łagodniejszą karę, służy od Skarbu Państwa odszkodowanie za poniesioną szkodę oraz zadośćuczynienie za doznaną krzywdę, wynikłe z wykonania względem niego w całości lub w części kary, której nie powinien był ponieść. powołany przepis stosuje się także, jeżeli po uchyleniu skazującego orzeczenia postępowanie umorzono wskutek okoliczności, których nie uwzględniono we wcześniejszym postępowaniu. Prawo do odszkodowania i zadośćuczynienia powstaje również w związku z zastosowaniem środka zabezpieczającego w warunkach określonych w powołanych wyżej przepisach, a także w wypadku niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania lub zatrzymania. Żądanie odszkodowania należy zgłosić w sądzie okręgowym, w którego okręgu wydano orzeczenie w pierwszej instancji lub w sądzie okręgowym właściwym ze względu na miejsce, w którym nastąpiło zwolnienie tymczasowo aresztowanego lub zwolnienie zatrzymanego (art. 554 § 1 k.p.k.).

Powód domagał się odszkodowania i zadośćuczynienia za niesłuszne pozbawienie go wolności w okresie od 13 lutego 1991 r. do 14 grudnia 1992 r. Skoro tak, to na podstawie powołanych przepisów właściwym do rozpoznania sprawy pozostawał sąd karny, w którego okręgu wydano orzeczenie w pierwszej instancji, a który w pierwszym rzędzie badał, czy zostały spełnione określone w § 1 art. 552 k.p.k. przesłanki odszkodowania za poniesioną szkodę oraz zadośćuczynienia za krzywdę doznaną w wykonaniu kary, której powód nie powinien był ponieść. Zdaniem Sądu negatywne ustalenia w tym zakresie powodowały oddalenie wniosku o odszkodowanie i zadośćuczynienie, a nie zmianę właściwości sądu, który miałby orzekać w sprawie. Dopiero gdyby powód wywodził swoje roszczenia z innych zdarzeń niż niesłuszne skazanie (tymczasowe aresztowanie lub zatrzymanie), właściwym do rozpoznania sprawy byłby sąd cywilny. W takim bowiem wypadku nie miałyby zastosowania przepisu rozdziału 58 Kodeksu postępowania karnego, które w sposób wyłączny regulują procedurę dochodzenia określonych roszczeń cywilnego w trybie procesu karnego.

Niezależnie od powyższego należy zauważyć, że powód, domagając się zasądzenia odszkodowania w kwocie 2 200 000,00 zł nie przedstawił żadnych twierdzeń faktycznych uzasadniających żądanie w dochodzonej pozwem kwocie. W szczególności nie określił na czym polega jego szkoda i w jaki sposób obliczył jej wartość. Nie jest zatem wiadomo, czy powód poniósł stratę w posiadanym majątku, czy też utracił korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono (art. 361 § 2 k.c.).

Powód nie wskazał także, jaki jego zdaniem zachodzi związek pomiędzy wydaniem zarządzenia z dnia 30 grudnia 2010 r. a szkodą powstałą w wymiarze 2 200 000,00 zł. Powyższe uniemożliwia ustalenie adekwatności ewentualnego związku tych zdarzeń, w szczególności ocenę, czy powód uniknąłby szkody, gdyby sprawę o odszkodowanie i zadośćuczynienie rozpoznawał Wydział (...) we W., a nie Wydział (...)tego (...).

Mając powyższe na uwadze, na podstawie powołanych przepisów, orzeczono jak w sentencji.

O kosztach postępowania Sąd rozstrzygnął na podstawie art. 98 k.p.c. Zgodnie z wyrażoną w tym przepisie zasadą odpowiedzialności za wynik sporu, Sąd obciążył powoda poniesionymi przez stronę pozwaną kosztami procesu, na które składały się koszty zastępstwa procesowego w kwocie 7200,00 zł (art. 99 k.p.c. w zw. z § 6 punkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. nr 163, poz. 1348 z późn. zm.). Powyższe koszty, zgodnie z dyspozycją art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o (...) (Dz. U. Nr 169, poz. 1417 ze zm.) zasądzono na rzecz Skarbu Państwa – (...).

Z/

1. odnotować;
2. odpis doręczyć:
 - powodowi;
 - (...);
3. wyłączyć i zwrócić Sądowi Okręgowemu w Świdnicy akta o sygnaturze I C 25/12;
4. kal. 14 dni.

1 sierpnia 2013 r.